

Diagnoza wyznaczenia obszaru
zdegradowanego i obszaru rewitalizacji
na terenie gminy Narewka

Wrzesień, 2024

Spis treści

1. Informacje ogólne	4
2. Cel i podstawa prawna opracowania analizy	5
3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji	5
4. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa.....	9
4.1. Sfera społeczna	9
4.1.1. Bezrobocie.....	9
4.1.2. Ubóstwo	10
4.1.3. Problemy zdrowotne	11
4.1.4. Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	12
4.1.5. Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	13
4.1.6. Problemy rodzinne	14
4.1.7. Bezpieczeństwo	15
4.1.8. Samotność i izolacja społeczna	16
4.1.9. Problemy mieszkaniowe	17
4.1.10. Starzejące się społeczeństwo	18
4.1.11. Poziomu edukacji	19
4.1.12. Podsumowanie - sfera społeczna.....	20
4.2. Sfera gospodarcza.....	23
4.2.1. Stopień przedsiębiorczości	23
4.2.2. Kondycja przedsiębiorczości.....	24
4.2.3. Podsumowanie - sfera gospodarcza	25
4.3. Sfera środowiskowa.....	27
4.3.1. Zanieczyszczenie powietrza	27
4.3.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych	28
4.3.3. Zagrożenie hałasem.....	29
4.3.4. Podsumowanie - sfera środowiskowa	30
4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna	32
4.4.1. Jakość terenów publicznych.....	32
4.4.2. Dostępność infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	33
4.4.3. Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna.....	35
4.5. Sfera techniczna	37
4.5.1. Stan techniczny obiektów.....	37

4.5.2. Dostępność obiektów technicznych osobom ze szczególnymi potrzebami	38
4.5.3. Podsumowanie - sfera techniczna	40
5. Podsumowanie wyników przeprowadzonej diagnozy	42
6. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji	44
6.1. Obszar zdegradowany.....	44
6.2. Obszar rewitalizacji	46
Spis rysunków i tabel	48
Spis rysunków	48
Spis tabel	48

1. Informacje ogólne

Gmina Narewka położona jest w południowo-wschodniej części województwa podlaskiego oraz w północno-wschodniej części powiatu hajnowskiego. Powierzchnia gminy wynosi 339 km² i ma największą powierzchnię spośród wszystkich gmin na terenie powiatu hajnowskiego (20,87 % powierzchni powiatu hajnowskiego).

Gmina graniczy od północy z gminą Michałowo (powiat białostocki), od zachodu z gminami Narew i Hajnówka (powiat hajnowski), a od południa z gminą Białowieża (powiat hajnowski). Na wschodzie graniczy z Białorusią. Przez teren gminy przebiega droga wojewódzka nr 687 oraz linia kolejowa.

Obszar gminy Narewka znajduje się na terenach chronionych, w tym obszarze Natura 2000 (Puszcza Białowieska, Ostoja w Dolinie Górnej Narwi, Dolina Górnej Narwi).

Rysunek 1. Położenie gminy Narewka

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

2. Cel i podstawa prawna opracowania analizy

Celem przeprowadzonej diagnozy jest dokonanie analizy, która pozwoli na identyfikację obszarów zdegradowanych oraz obszarów wymagających rewitalizacji, zgodnie z przepisami Ustawy o rewitalizacji.

Diagnoza ma na celu ustalenie obszarów, które wymagają działań rewitalizacyjnych, co umożliwi gminie skuteczne planowanie i realizację działań mających na celu poprawę sytuacji społecznej, ekonomicznej oraz ogólnego stanu obszarów objętych procesem rewitalizacji.

Określenie obszarów dotkniętych degradacją oraz terenów wymagających rewitalizacji jest kluczowe dla opracowania Gminnego Programu Rewitalizacji (GPR).

3. Metodologia wyznaczenia obszaru zdegradowanego i rewitalizacji

Przeprowadzona diagnoza ma na celu zidentyfikowanie obszarów gminy znajdujących się w stanie kryzysowym z powodu występowania negatywnych zjawisk społecznych oraz co najmniej jednej z następujących sfer: gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Analiza obejmuje cały obszar gminy, podzielony na ustalone jednostki, a oparta została na obiektywnych i weryfikowalnych wskaźnikach oraz metodach badawczych dostosowanych do lokalnych warunków. Diagnoza stanowi podstawę do wyznaczenia obszarów zdegradowanych oraz obszarów wymagających rewitalizacji na terenie gminy.

Głównym celem tego procesu jest nie tylko wykrycie obszarów wymagających interwencji, lecz także zrozumienie głównych czynników prowadzących do ich kryzysowej sytuacji. Analiza na poziomie jednostek delimitacyjnych pozwala na lepsze dopasowanie programu rewitalizacji do indywidualnych potrzeb i charakterystyki poszczególnych obszarów. Wyniki analizy stanowią bazę do opracowania skutecznych działań rewitalizacyjnych, które mają na celu poprawę sytuacji społecznej, ekonomicznej i środowiskowej na wyznaczonych obszarach.

Obszar zdegradowany

Obszar gminy znajdujący się w stanie kryzysowym z powodu koncentracji negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, przestępczości, wysokiej liczby mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz. U. z 2020 r. poz. 1062), niskiego poziomu edukacji lub kapitału społecznego, a także niewystarczającego poziomu uczestnictwa w życiu publicznym i kulturalnym, można wyznaczyć jako obszar zdegradowany w przypadku występowania na nim ponadto co najmniej jednego z następujących negatywnych zjawisk:

- 1) gospodarczych – w szczególności niskiego stopnia przedsiębiorczości, słabej kondycji lokalnych przedsiębiorstw lub

- 2) środowiskowych – w szczególności przekroczenia standardów jakości środowiska, obecności odpadów stwarzających zagrożenie dla życia, zdrowia ludzi lub stanu środowiska, lub
- 3) przestrzenno-funkcjonalnych – w szczególności niewystarczającego wyposażenia w infrastrukturę techniczną i społeczną lub jej złego stanu technicznego, braku dostępu do podstawowych usług lub ich niskiej jakości, niedostosowania rozwiązań urbanistycznych do zmieniających się funkcji obszaru, niedostosowania infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, niskiego poziomu obsługi komunikacyjnej, niedoboru lub niskiej jakości terenów publicznych, lub
- 4) technicznych – w szczególności degradacji stanu technicznego obiektów budowlanych, w tym o przeznaczeniu mieszkaniowym, oraz niesfunkcjonowaniu rozwiązań technicznych umożliwiających efektywne korzystanie z obiektów budowlanych, w szczególności w zakresie energooszczędności, ochrony środowiska i zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, o których mowa w Ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Obszar rewitalizacji

Obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, o których mowa w art. 9 ust. 1, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może być większy niż 20% powierzchni gminy oraz zamieszkały przez więcej niż 30% mieszkańców gminy. Obszar rewitalizacji może być podzielony na podobszary, w tym podobszary nieposiadające ze sobą wspólnych granic.

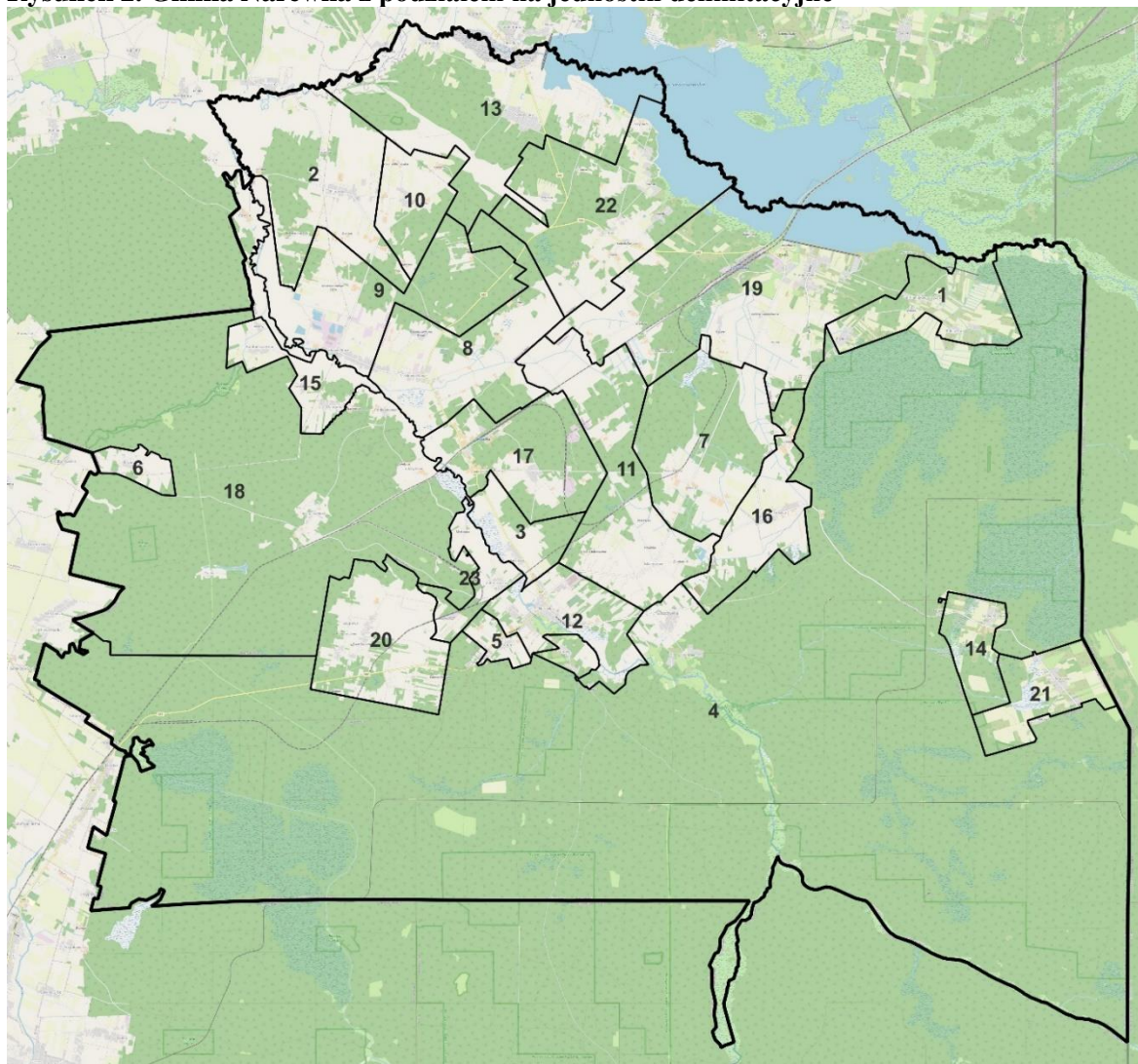
Podział gminy na jednostki delimitacyjne

W celu identyfikacji obszarów zdegradowanych, gmina Narewka została podzielona na jednostki delimitacyjne. Jednostki te zostały określone na podstawie istniejącego podziału na sołectwa, który jest naturalny i łatwy do zidentyfikowania przez mieszkańców oraz innych interesariuszy. Dodatkowo, dokonano drobnych korekt, aby lepiej uwzględnić potrzeby Programu. Poniżej przedstawiono podział gminy na jednostki delimitacyjne.

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne dla gminy Narewka

Lp.	Jednostki delimitacyjne	Ludność	Ludność (%)	Powierzchnia (km ²)
1.	Babia Góra	75	2,27	4,61
2.	Eliaszuki	104	3,15	10,80
3.	Grodzisk	27	0,82	2,54
4.	Guszczewina	88	2,67	158,77
5.	Janowo	185	5,61	1,59
6.	Krynica	14	0,42	1,08
7.	Leśna	47	1,42	8,50
8.	Lewkowo Nowe	181	5,48	8,21
9.	Lewkowo Stare	292	8,85	9,40
10.	Michnówka	62	1,88	3,26
11.	Mikłaszewo	159	4,82	9,49
12.	Narewka	800	24,24	4,54
13.	Nowa Łuka	69	2,09	14,07
14.	Nowe Masiewo	31	0,94	2,44
15.	Ochrymy	99	3,00	2,72
16.	Olchówka	102	3,09	4,72
17.	Planta	148	4,48	6,45
18.	Podlewkowie	53	1,61	43,20
19.	Siemianówka	342	10,36	18,77
20.	Skupowo	160	4,85	6,94
21.	Stare Masiewo	68	2,06	3,62
22.	Tarnopol	117	3,55	11,24
23.	Zabłotczyzna	77	2,33	2,04
	SUMA:	3300	100	338,99

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych z Urzędu Gminy

Rysunek 2. Gmina Narewka z podziałem na jednostki delimitacyjne

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

Podczas procesu delimitacji kluczowym etapem było dobranie odpowiednich wskaźników, które nie tylko były obiektywne, ale także łatwe do zweryfikowania. Dane, niezbędne do opracowania wskaźników dla poszczególnych jednostek delimitacyjnych, pozyskano z różnorodnych źródeł. Przy analizie każdej sfery, tj. społecznej, gospodarczej, środowiskowej, przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, dokładnie opisano źródła dla wybranych wskaźników.

W procesie delimitacji przyjęto, że każdy z wybranych wskaźników ma równy stopień istotności dla wyodrębnienia obszarów zdegradowanych. Celem analizy było wskazanie obszarów, które wykazywały niekorzystne zjawiska w porównaniu z innymi obszarami.

Podjęcie decyzji o wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru wymagającego rewitalizacji uwzględniało liczbę wskaźników kryzysowych opisujących zjawiska problemowe w każdej jednostce delimitacyjnej. To pozwoliło na wyznaczenie priorytetowych obszarów, które wymagają interwencji w ramach procesu rewitalizacji.

4. Delimitacja obszaru zdegradowanego – analiza wskaźnikowa

4.1. Sfera społeczna

Sfera społeczna odgrywa kluczową rolę w diagnozowaniu obszarów, gdyż występowanie kryzysowych zjawisk społecznych jest niezbędnym warunkiem do klasyfikacji danego terenu jako zdegradowanego. W procesie diagnozy szczegółowo zbadano różne aspekty społeczne, wykorzystując dobrane wskaźniki. Pozwoliło to na zrozumienie i rozpoznanie głównych problemów społecznych, co jest nieocenione przy planowaniu efektywnych działań rewitalizacyjnych.

4.1.1. Bezrobocie

Bezrobocie to jeden z kluczowych wskaźników analizowanych w trakcie diagnozy. Poziom bezrobocia w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych został oceniony na podstawie liczby osób korzystających ze świadczeń związanych z bezrobociem, udzielanych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej (GOPS).

Wskaźnik ten obrazuje stosunek liczby osób korzystających z pomocy GOPS z powodu bezrobocia do całkowitej liczby mieszkańców w danej jednostce, wyrażony na 100 osób, na podstawie danych z roku 2023. Wyższe wartości wskaźnika wskazują na większy udział mieszkańców korzystających z pomocy społecznej z powodu braku pracy, co sygnalizuje problemy społeczno-ekonomiczne w regionie. Analiza tego wskaźnika jest istotna, gdyż pozwala na głębsze zrozumienie sytuacji społecznej na badanym terenie i wspiera planowanie skutecznych działań rewitalizacyjnych.

Stwierdzono problemy społeczne w obszarach, gdzie wskaźnik bezrobocia przekraczał średnią dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 2. Bezrobocie

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik bezrobocia (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	6,67	1
2.	Eliaszuki	0,00	
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	1,08	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,55	
9.	Lewkowo Stare	1,03	
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	3,14	1
12.	Narewka	1,75	1
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	6,45	1
15.	Ochrymy	5,05	1
16.	Olchówka	0,98	

17.	Planta	0,68	
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	3,22	1
20.	Skupowo	0,63	
21.	Stare Masiewo	1,47	
22.	Tarnopol	1,71	
23.	Zabłotczyzna	3,90	1
	Średnia:	1,73	

Źródło: opracowanie własne

4.1.2. Ubóstwo

Wskaźnik ubóstwa został obliczony jako stosunek liczby osób korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z powodu bezrobocia, niepełnosprawności oraz długotrwałej lub ciężkiej choroby do ogólnej liczby mieszkańców w danej jednostce delimitacyjnej, wyrażony na 100 osób. Dane użyte do obliczenia tego wskaźnika pochodzą z roku 2023. Ubóstwo jest głównym kryterium kwalifikującym do otrzymania wsparcia, a konkretny rodzaj pomocy jest dostosowany do indywidualnej sytuacji mieszkańca. Pomoc z GOPS jest udzielana tym, którzy znajdują się w trudnej sytuacji materialnej.

Problemy społeczne zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik ubóstwa przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 3. Ubóstwo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Ludność	Wskaźnik ubóstwa (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	75	8,00	1
2.	Eliaszuki	104	0,96	
3.	Grodzisk	27	0,00	
4.	Guszczewina	88	0,00	
5.	Janowo	185	2,16	
6.	Krynica	14	0,00	
7.	Leśna	47	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	181	0,55	
9.	Lewkowo Stare	292	1,37	
10.	Michnówka	62	1,61	
11.	Mikłaszewo	159	4,40	1
12.	Narewka	800	2,75	1
13.	Nowa Łuka	69	2,90	1
14.	Nowe Masiewo	31	9,68	1
15.	Ochrymy	99	6,06	1
16.	Olchówka	102	2,94	1
17.	Planta	148	0,68	
18.	Podlewkowie	53	1,89	
19.	Siemianówka	342	4,09	1
20.	Skupowo	160	3,13	1
21.	Stare Masiewo	68	1,47	
22.	Tarnopol	117	1,71	1
23.	Zabłotczyzna	77	5,19	1
	Średnia:	3 300	2,67	

Źródło: opracowanie własne

4.1.3. Problemy zdrowotne

Problemy zdrowotne w danej jednostce delimitacyjnej zostały zdefiniowane przez liczbę osób, które potrzebowały wsparcia z powodu długotrwałych lub ciężkich chorób. Wskaźnik ten określa się jako stosunek liczby osób otrzymujących wsparcie od Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z tego tytułu do całkowitej liczby mieszkańców, przeliczony na 100 osób. Dane te pochodzą z roku 2023. Wskaźnik nie tylko podkreśla rozpowszechnienie problemów zdrowotnych, ale także wskazuje na potrzebę ukierunkowanych działań zdrowotnych i wsparcia w najbardziej dotkniętych regionach.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 4. Problemy zdrowotne

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik dotyczący osób otrzymujących pomoc z powodu długotrwałej lub ciężkiej choroby (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	
2.	Eliaszuki	0,96	1
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	0,00	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,00	
9.	Lewkowo Stare	0,00	
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	0,00	
12.	Narewka	0,00	
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	0,00	
15.	Ochrymy	0,00	
16.	Olchówka	0,98	1
17.	Planta	0,00	
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	0,00	
20.	Skupowo	0,00	
21.	Stare Masiewo	0,00	
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	0,00	
	Średnia:	0,06	

Źródło: opracowanie własne

4.1.4. Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami

Uwzględnienie osób niepełnosprawnych w procesie diagnozy społecznej jest nie tylko ważne dla zapewnienia równości i spójności społecznej, ale także pozwala na lepsze zrozumienie wyzwań, z jakimi borykają się te osoby. To z kolei umożliwia opracowanie bardziej skutecznych programów wsparcia, które mogą przyczynić się do poprawy jakości ich życia oraz integracji społecznej.

Wskaźnik obliczono jako stosunek liczby osób korzystających z pomocy GOPS z powodu niepełnosprawności do ogólnej liczby mieszkańców w danej jednostce, wyrażony na 100 osób, na podstawie danych z roku 2023. Jest to wskaźnik, który pozwala nie tylko ocenić obecne potrzeby osób niepełnosprawnych w danej społeczności, ale również zidentyfikować obszary, które wymagają priorytetowego wsparcia i ukierunkowanych działań interwencyjnych.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 5. Osoby ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik niepełnosprawności (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	1,33	1
2.	Eliaszuki	0,00	
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	1,08	1
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,00	
9.	Lewkowo Stare	0,34	
10.	Michnówka	1,61	1
11.	Mikłaszewo	1,26	1
12.	Narewka	0,88	1
13.	Nowa Łuka	2,90	1
14.	Nowe Masiewo	3,23	1
15.	Ochrymy	1,01	1
16.	Olchówka	0,98	1
17.	Planta	0,00	
18.	Podlewkowie	1,89	1
19.	Siemianówka	0,88	1
20.	Skupowo	2,50	1
21.	Stare Masiewo	0,00	
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	1,30	1
	Średnia:	0,85	

Źródło: opracowanie własne

4.1.5. Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Niski poziom zaangażowania w życie publiczne został zidentyfikowany na podstawie analizy frekwencji wyborczej z ostatnich lat. Założono, że aktywność wyborcza mieszkańców jest kluczowym wskaźnikiem ich uczestnictwa w życiu publicznym.

Wskaźnik ten obliczono jako średnią frekwencji z wyborów do Sejmu w 2023 roku oraz z wyborów Prezydenta RP w 2020 roku. Dane te zostały pozyskane od Państwowej Komisji Wyborczej i uwzględniają wyniki z poszczególnych obwodów wyborczych w analizowanych jednostkach delimitacyjnych.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 6. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik uczestnictwa w życiu publicznym (frekwencja w %)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	63,42	
2.	Eliaszuki	52,52	1
3.	Grodzisk	58,02	1
4.	Guszczewina	58,02	1
5.	Janowo	58,02	1
6.	Krynica	52,52	1
7.	Leśna	58,02	1
8.	Lewkowo Nowe	52,52	1
9.	Lewkowo Stare	52,52	1
10.	Michnówka	52,52	1
11.	Mikłaszewo	58,02	1
12.	Narewka	61,28	
13.	Nowa Łuka	63,42	
14.	Nowe Masiewo	61,28	
15.	Ochrymy	52,52	1
16.	Olchówka	61,28	
17.	Planta	58,02	1
18.	Podlewkowie	52,52	1
19.	Siemianówka	63,42	
20.	Skupowo	58,02	1
21.	Stare Masiewo	61,28	
22.	Tarnopol	63,42	
23.	Zabłotczyzna	58,02	1
	Średnia:	59,34	

Źródło: opracowanie własne

4.1.6. Problemy rodzinne

Problemy rodzinne stanowią istotny aspekt społeczny, który został zidentyfikowany poprzez analizę liczby osób objętych „niebieską kartą”. Wskaźnik ten odzwierciedla sytuację rodzin borykających się z przemocą domową oraz trudnościami w pełnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych.

Wskaźnik obliczono jako liczbę osób objętych "niebieską kartą" na 100 mieszkańców, korzystając z danych dostarczonych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej z 2023 roku.

Rozpoznanie tych problemów ma znaczenie dla opracowania skutecznych działań wsparcia rodzin oraz promowania zdrowych relacji rodzinnych i bezpiecznego środowiska wychowawczego.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 7. Problemy rodziny

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik dotyczący liczby osób objętych "niebieską kartą" (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	
2.	Eliaszuki	0,00	
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	0,00	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,00	
9.	Lewkowo Stare	0,34	1
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	0,63	1
12.	Narewka	0,75	1
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	0,00	
15.	Ochrymy	0,00	
16.	Olchówka	0,00	
17.	Planta	0,68	1
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	0,00	
20.	Skupowo	0,00	
21.	Stare Masiewo	0,00	
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	0,00	
	Średnia:	0,27	

Źródło: opracowanie własne

4.1.7. Bezpieczeństwo

Zjawisko bezpieczeństwa publicznego zostało zdefiniowane poprzez analizę liczby interwencji Policji na 100 mieszkańców. Wskaźnik ten obejmuje różne rodzaje interwencji policyjnych w każdej jednostce delimitacyjnej, w tym:

- interwencje związane z zakłócaniem porządku publicznego,
- interwencje wynikające ze spożywania alkoholu w miejscach publicznych, gdzie jest to zabronione,
- interwencje związane z kradzieżą mienia, traktowaną jako wykroczenie,
- interwencje związane z uszkodzeniem mienia.

Dane policyjne za rok 2023 zostały pozyskane z Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa. Liczba interwencji uwzględnionych do wyliczenia wskaźnika obejmuje wszystkie zgłoszenia w tym okresie. Analiza tych danych jest kluczowa dla zrozumienia poziomu bezpieczeństwa w poszczególnych obszarach i identyfikacji miejsc wymagających szczególnego wsparcia w celu zwiększenia poczucia bezpieczeństwa mieszkańców.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 8. Bezpieczeństwo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik przestępczości (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	
2.	Eliaszuki	0,00	
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	0,00	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,00	
9.	Lewkowo Stare	0,00	
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	0,00	
12.	Narewka	0,50	1
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	0,00	
15.	Ochrymy	0,00	
16.	Olchówka	0,00	
17.	Planta	0,00	
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	0,00	
20.	Skupowo	0,00	
21.	Stare Masiewo	0,00	
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	0,00	
	Średnia:	0,12	

Źródło: opracowanie własne

4.1.8. Samotność i izolacja społeczna

Samotność i izolacja społeczna zostały zdefiniowane na podstawie analizy liczby jednoosobowych gospodarstw domowych. Wzrost liczby jednoosobowych gospodarstw domowych wskazuje na zwiększone ryzyko samotności oraz izolacji społecznej, ponieważ coraz więcej osób żyje samodzielnie, bez stałego towarzystwa lub wsparcia bliskich. Taka sytuacja może przyczyniać się do rozwoju problemów emocjonalnych, psychologicznych, a nawet zdrowotnych.

Wskaźnik ten został wyliczony jako stosunek liczby jednoosobowych gospodarstw domowych do 100 mieszkańców w każdej jednostce delimitacyjnej, korzystając z danych z roku 2023 dostarczonych przez Urząd Gminy. Zrozumienie tej dynamiki jest istotne dla identyfikacji potrzeb społecznych i zdrowotnych osób żyjących samotnie.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 9. Samotność i izolacja społeczna

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik dotyczy jednoosobowych gospodarstw domowych (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	26,67	1
2.	Eliaszuki	23,08	1
3.	Grodzisk	22,22	1
4.	Guszczewina	13,64	
5.	Janowo	25,95	1
6.	Krynica	28,57	1
7.	Leśna	8,51	
8.	Lewkowo Nowe	19,34	
9.	Lewkowo Stare	19,86	
10.	Michnówka	24,19	1
11.	Mikłaszewo	21,38	1
12.	Narewka	20,88	1
13.	Nowa Łuka	5,80	
14.	Nowe Masiewo	35,48	1
15.	Ochrymy	26,26	1
16.	Olchówka	18,63	
17.	Planta	20,27	
18.	Podlewkowie	26,42	1
19.	Siemianówka	17,25	
20.	Skupowo	22,50	1
21.	Stare Masiewo	13,24	
22.	Tarnopol	13,68	
23.	Zabłotczyzna	31,17	1
	Średnia:	20,45	

Źródło: opracowanie własne

4.1.9. Problemy mieszkaniowe

Problem mieszkaniowy określono na podstawie wskaźnika liczby osób pobierających dodatek mieszkaniowy na 100 mieszkańców w każdej jednostce delimitacyjnej.

Wysoki wskaźnik wskazuje, że część mieszkańców zmagają się z problemami mieszkaniowymi, co zmusza ich do korzystania z wsparcia publicznego. Może to być spowodowane wysokimi kosztami życia, niskimi dochodami, brakiem dostępnych mieszkań o odpowiednim standardzie lub wysokimi cenami nieruchomości, które wykluczają z rynku osoby o ograniczonych zasobach finansowych. Problemy te mogą mieć szereg negatywnych konsekwencji społecznych, takich jak obniżenie jakości życia, a także długoterminowe skutki dla zdrowia i dobrostanu psychicznego mieszkańców.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 10. Problemy mieszkaniowe

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik określający problemy mieszkaniowe (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	
2.	Eliaszuki	0,00	
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	0,00	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	0,00	
9.	Lewkowo Stare	0,00	
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	0,00	
12.	Narewka	0,13	1
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	0,00	
15.	Ochrymy	0,00	
16.	Olchówka	0,00	
17.	Planta	0,00	
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	0,00	
20.	Skupowo	0,00	
21.	Stare Masiewo	0,00	
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	0,00	
	Średnia:	0,03	

Źródło: opracowanie własne

4.1.10. Starzejące się społeczeństwo

Starzenie się społeczeństwa jest jednym z kluczowych wyzwań demograficznych i społecznych, które można zaobserwować na podstawie wskaźnika liczby osób powyżej 60 roku życia w przeliczeniu na 100 mieszkańców w jednostce delimitacyjnej. Dane z roku 2023 rzucają światło na to zjawisko, pokazując różnice w starzeniu się populacji w poszczególnych obszarach.

Starzenie się społeczeństwa przynosi ze sobą wzrost zapotrzebowania na usługi zdrowotne i opiekuńcze, a także na odpowiednie formy mieszkalnictwa dostosowane do potrzeb osób starszych. Regiony z wyższym udziałem osób starszych mogą doświadczać trudności w utrzymaniu dynamiki gospodarczej i społecznej. Starzenie się populacji może wpływać na lokalne gospodarki, zwłaszcza w obszarach z ograniczoną migracją młodych osób, które mogłyby zrekomensować te zmiany demograficzne.

Podjęcie działań na rzecz adaptacji do starzenia się społeczeństwa, takich jak rozwijanie infrastruktury zdrowotnej, tworzenie przyjaznych dla seniorów przestrzeni publicznych, promowanie zdrowego starzenia się oraz integrowanie technologii wspierających samodzielne życie starszych osób, jest kluczowe dla zapewnienia wysokiej jakości życia seniorów oraz zrównoważonego rozwoju społecznego i ekonomicznego.

Problemy zostały stwierdzone w tych jednostkach delimitacyjnych, gdzie wskaźnik przekraczał średnią wartość dla całej gminy. Dla jednostek delimitacyjnych, w których występuje problem, przypisano wartość 1.

Tabela 11. Starzejące się społeczeństwo

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik określający starzenie się społeczeństwa (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	41,33	1
2.	Eliaszuki	35,58	1
3.	Grodzisk	29,63	
4.	Guszczewina	34,09	
5.	Janowo	35,68	1
6.	Krynica	35,71	1
7.	Leśna	34,04	
8.	Lewkowo Nowe	35,91	1
9.	Lewkowo Stare	38,01	1
10.	Michnówka	41,94	1
11.	Mikłaszewo	33,96	
12.	Narewka	28,63	
13.	Nowa Łuka	44,93	1
14.	Nowe Masiewo	54,84	1
15.	Ochrymy	36,36	1
16.	Olchówka	33,33	
17.	Planta	33,78	
18.	Podlewkowie	37,74	1
19.	Siemianówka	39,18	1
20.	Skupowo	31,88	

21.	Stare Masiewo	33,82	
22.	Tarnopol	35,90	1
23.	Zabłotczyzna	31,17	
	Średnia:	34,55	

Źródło: opracowanie własne

4.1.11. Poziomu edukacji

Ze względu na brak dostępnych i wiarygodnych źródeł danych, nie udało się określić poziomu edukacji w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych na terenie gminy. W regionie działa jedna szkoła podstawowa, do której uczęszcza młodzież z całej gminy. Niestety, brak danych o wynikach egzaminów ósmoklasistów z podziałem na jednostki delimitacyjne znacznie ogranicza możliwość dokładniejszej analizy tego zjawiska. Ponadto, nie udało się zidentyfikować innych wiarygodnych i adekwatnych źródeł, które pozwoliłyby na rzetelną ocenę poziomu edukacji w gminie.

4.1.12. Podsumowanie - sfera społeczna

Analiza wskaźnikowa sfery społecznej pozwala na zidentyfikowanie obszarów, gdzie występują problemy społeczne oraz na określenie ich skali poprzez agregację wyników. Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wartości badanych wskaźników były wyższe od średniej dla całej gminy oraz w przypadku frekwencji wyborczej niższe od średniej. Rozpoznanie tych problemów pozwala na podjęcie działań mających na celu poprawę warunków życia mieszkańców.

Jednostka delimitacyjna Narewka charakteryzuje się największą liczbą negatywnych zjawisk społecznych (7 zjawisk). W jednostkach delimitacyjnych Mikłaszewo i Ochrymy występuje po 6 kryzysowych zjawisk w sferze społecznej.

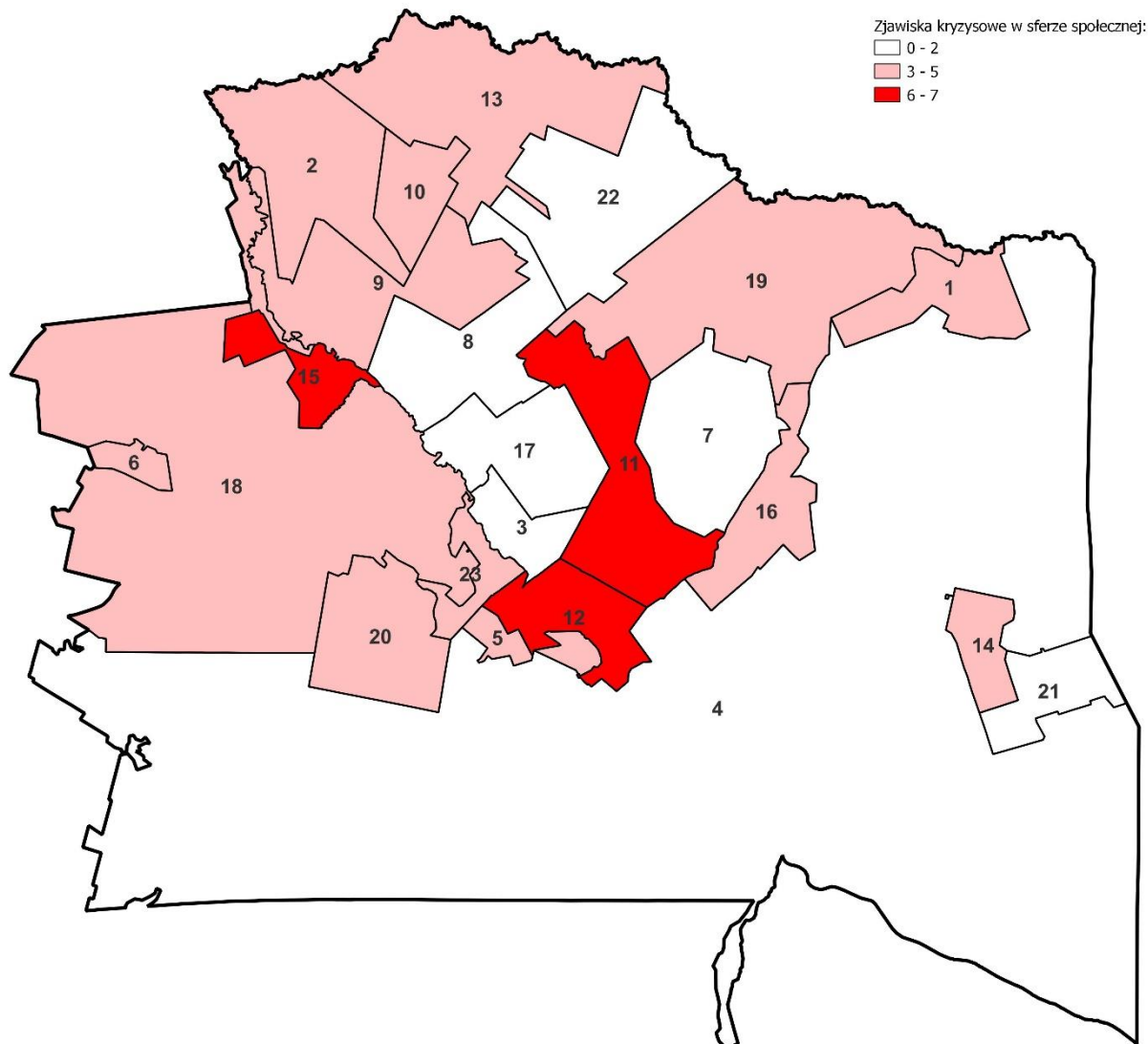
Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery społecznej, gdzie wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 12. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej

Lp.	Jednostka referencyjna	Bezrobocie	Ubóstwo	Problemy zdrowotne	Wysoka liczba mieszkańców będących osobami ze szczególnymi potrzebami	Niewystarczający poziom uczestnictwa w życiu publicznym	Problemy rodziny	Przestępczość	Samotność	Problemy mieszkaniowe	Starzenie się społeczeństwa	Koncentracja problemów
1.	Babia Góra	1	1		1				1		1	5
2.	Eliaszuki			1		1			1		1	4
3.	Grodzisk					1			1			2
4.	Guszczewina					1						1
5.	Janowo				1	1			1		1	4
6.	Krynica					1			1		1	3
7.	Leśna					1						1
8.	Lewkowo Nowe					1					1	2
9.	Lewkowo Stare					1	1				1	3
10.	Michnówka				1	1			1		1	4
11.	Miklaszewo	1	1		1	1	1		1			6
12.	Narewka	1	1		1		1	1	1	1		7
13.	Nowa Łuka		1		1						1	3
14.	Nowe Masiewo	1	1		1				1		1	5
15.	Ochrymy	1	1		1	1			1		1	6
16.	Olchówka		1	1	1							3
17.	Planta					1	1					2
18.	Podlewkowie				1	1			1		1	4
19.	Siemianówka	1	1		1						1	4
20.	Skupowo		1		1	1			1			4
21.	Stare Masiewo											0
22.	Tarnopol		1								1	2
23.	Zabłotczyzna	1	1		1	1			1			5

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 3. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

4.2. Sfera gospodarcza

Analiza obejmowała ocenę przedsiębiorczości i kondycji sektora przedsiębiorstw, z głównym celem oceny aktywności gospodarczej na terenie gminy oraz identyfikacji potencjału rozwoju ekonomicznego.

Ocena stopnia przedsiębiorczości pozwoliła określić poziom rozwoju sektora gospodarczego w regionie, uwzględniając specyfikę gminy wiejskiej. Z kolei analiza kondycji przedsiębiorstw umożliwiła ocenę zmian w sektorze gospodarczym w ostatnich latach oraz zdiagnozowanie potencjalnych trudności, z jakimi mogą się one zmagać.

4.2.1. Stopień przedsiębiorczości

Stopień przedsiębiorczości w gminie wiejskiej został oceniony na podstawie liczby przedsiębiorstw zarejestrowanych w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG), jak również liczby producentów rolnych, korzystając z danych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (ARiMR).

Wskaźniki stopnia przedsiębiorczości zdefiniowano poprzez dwa wskaźniki cząstkowe:

- liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych w 2024 roku w CEIDG, przeliczona na 100 mieszkańców,
- liczba producentów rolnych, przeliczona na 100 mieszkańców. Dane pochodzą z ARiMR i odnoszą się do roku 2024.

Przyjęto założenie, że w gminie wiejskiej istnieje równoważność działalności rolniczej i pozarolniczej dla rozwoju gminy i stopnia poziomu przedsiębiorczości mieszkańców.

Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik przedsiębiorczości był niższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 13. Stopień przedsiębiorczości

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik przedsiębiorczości pozarolniczej (PG) (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik przedsiębiorczości rolniczej (PR) (w przeliczeniu na 100 osób)	Wskaźnik stopnia przedsiębiorczości SP = $0,5*PG+0,5*PR$	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	58,67	29,33	
2.	Eliaszuki	1,92	72,12	37,02	
3.	Grodzisk	0,00	33,33	16,67	1
4.	Guszczewina	1,14	34,09	17,61	1
5.	Janowo	1,62	25,41	13,51	1
6.	Krynica	0,00	57,14	28,57	
7.	Leśna	0,00	31,91	15,96	1
8.	Lewkowo Nowe	4,42	34,81	19,61	
9.	Lewkowo Stare	2,74	22,95	12,84	1
10.	Michnówka	1,61	53,23	27,42	
11.	Mikłaszewo	2,52	51,57	27,04	
12.	Narewka	5,75	17,38	11,56	1

13.	Nowa Łuka	7,25	39,13	23,19	
14.	Nowe Masiewo	0,00	25,81	12,90	1
15.	Ochrymy	3,03	34,34	18,69	
16.	Olchówka	2,94	45,10	24,02	
17.	Planta	4,05	27,03	15,54	1
18.	Podlewkowie	0,00	50,94	25,47	
19.	Siemianówka	3,22	37,43	20,32	
20.	Skupowo	1,88	38,13	20,00	
21.	Stare Masiewo	7,35	44,12	25,74	
22.	Tarnopol	2,56	42,74	22,65	
23.	Zabłotczyzna	3,90	37,66	20,78	
	Średnia:	3,48	33,09	18,29	

Źródło: opracowanie własne

4.2.2. Kondycja przedsiębiorczości

Podczas analizy kondycji sektora gospodarczego dokonano oceny liczby zawieszonych działalności gospodarczych. Głównym celem tej analizy było zidentyfikowanie obszarów, w których przedsiębiorczość rozwijała się najwolniej w ostatnich latach. Wskaźnik zawieszonych działalności gospodarczych został użyty do oceny ogólnej kondycji lokalnej przedsiębiorczości. Wskaźnik ten został zdefiniowany jako liczba zawieszonych podmiotów gospodarczych na każde 100 mieszkańców.

Tabela 14. Kondycja przedsiębiorczości

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Wskaźnik kondycji przedsiębiorstw (w przeliczeniu na 100 osób)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	0,00	
2.	Eliaszuki	0,96	1
3.	Grodzisk	0,00	
4.	Guszczewina	0,00	
5.	Janowo	0,00	
6.	Krynica	0,00	
7.	Leśna	0,00	
8.	Lewkowo Nowe	1,10	1
9.	Lewkowo Stare	0,34	
10.	Michnówka	0,00	
11.	Mikłaszewo	0,63	
12.	Narewka	1,13	1
13.	Nowa Łuka	0,00	
14.	Nowe Masiewo	0,00	
15.	Ochrymy	2,02	1
16.	Olchówka	0,00	
17.	Planta	0,00	
18.	Podlewkowie	0,00	
19.	Siemianówka	1,17	1
20.	Skupowo	0,00	
21.	Stare Masiewo	1,47	1
22.	Tarnopol	0,00	
23.	Zabłotczyzna	2,60	1
	Średnia:	0,70	

Źródło: opracowanie własne

4.2.3. Podsumowanie - sfera gospodarcza

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze gospodarczej charakteryzuje się jednostka delimitacyjna Narewka (dwa zjawiska). Zdiagnozowano na tym obszarze niski stopień przedsiębiorczości oraz niski poziom kondycji przedsiębiorczości.

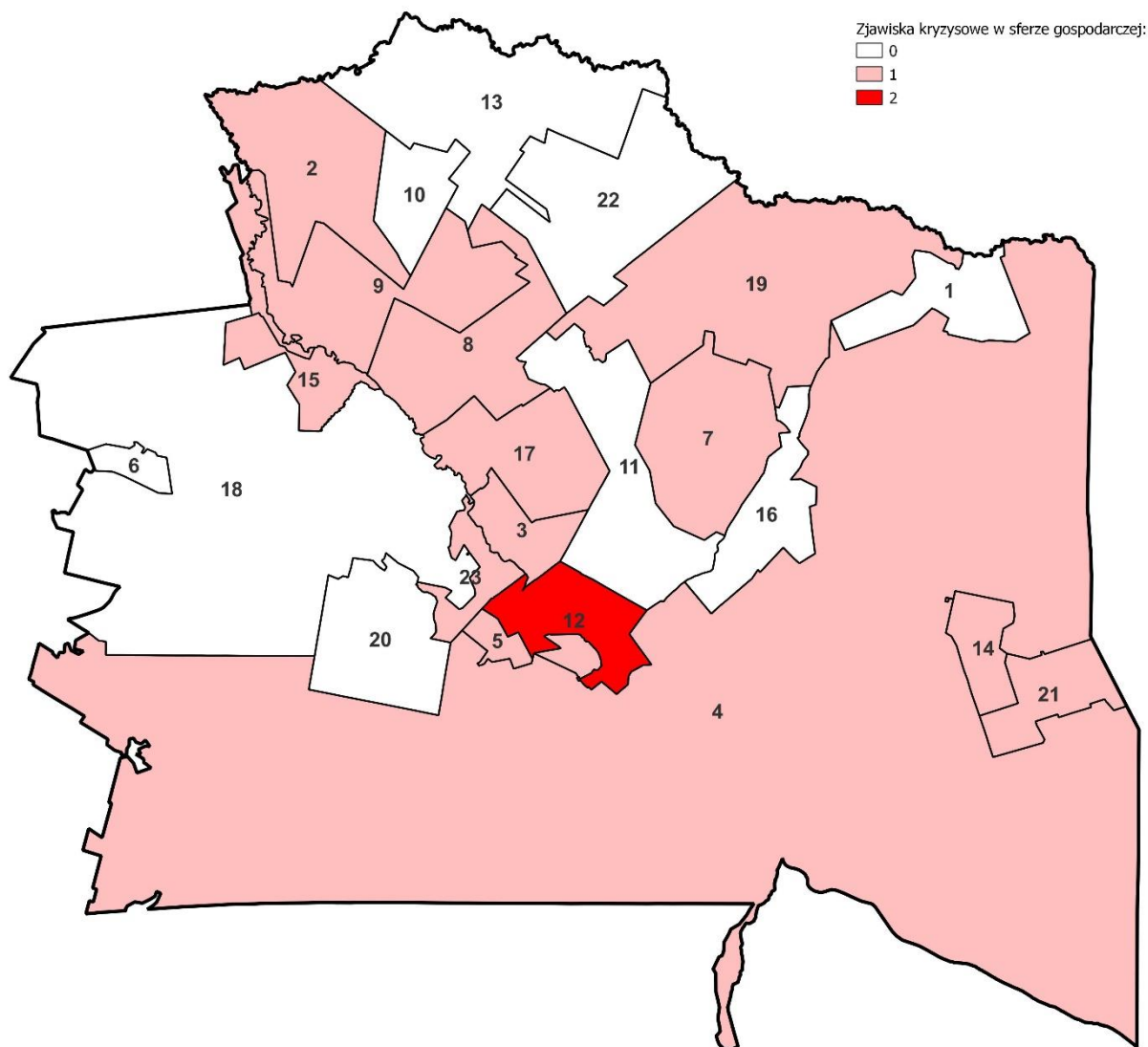
Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery gospodarczej, wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 15. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej

Lp.	Jednostka referencyjna	Stopień przedsiębiorczości	Kondycja przedsiębiorstw	Koncentracja problemów
1.	Babia Góra			0
2.	Eliaszuki		1	1
3.	Grodzisk	1		1
4.	Guszczewina	1		1
5.	Janowo	1		1
6.	Krynica			0
7.	Leśna	1		1
8.	Lewkowo Nowe		1	1
9.	Lewkowo Stare	1		1
10.	Michnówka			0
11.	Mikłaszewo			0
12.	Narewka	1	1	2
13.	Nowa Łuka			0
14.	Nowe Masiewo	1		1
15.	Ochrymy		1	1
16.	Olchówka			0
17.	Planta	1		1
18.	Podlewkowie			0
19.	Siemianówka		1	1
20.	Skupowo			0
21.	Stare Masiewo		1	1
22.	Tarnopol			0
23.	Zabłotczyzna		1	1

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 4. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

4.3. Sfera środowiskowa

Analiza sfery środowiskowej ma kluczowe znaczenie nie tylko dla zidentyfikowania problemów związanych z jakością środowiska, ale również dla oceny ich wpływu na jakość życia mieszkańców i zdrowie publiczne. Szczególną uwagę skupia się na jakości powietrza i obecności odpadów, które mogą stanowić zagrożenie zarówno dla zdrowia ludzi, jak i dla środowiska naturalnego.

W ramach analizy skupiono się na trzech głównych aspektach: poziomie zanieczyszczenia powietrza, obecności materiałów zawierających azbest oraz poziomie emisji hałasu.

4.3.1. Zanieczyszczenie powietrza

Problem pogorszenia jakości powietrza jest szczególnie zauważalny w okresie grzewczym, gdy wzrasta emisja pyłów związana ze spalaniem paliw w kotłowniach indywidualnych. W celu oceny jakości powietrza w gminie przyjęto wskaźnik oparty na liczbie kotłów klasy 3 i niższych, z uwzględnieniem ich rozkładu w poszczególnych jednostkach delimitacyjnych.

Wskaźnik stopnia zanieczyszczenia powietrza został zdefiniowany jako liczba kotłów klasy 3 i niższej na 1 km². Dane wykorzystane do obliczenia tego wskaźnika pochodzą z Urzędu Gminy i odnoszą się do roku 2023. Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 16. Zanieczyszczenia powietrza

Lp.	Solectwa	Wskaźnik liczba kotłów 3 klasy i poniżej	Czy problem występuje?
1.	Babia Góra	2,82	
2.	Eliaszuki	1,48	
3.	Grodzisk	1,18	
4.	Guszczewina	0,10	
5.	Janowo	19,49	1
6.	Krynica	4,64	
7.	Leśna	0,71	
8.	Lewkowo Nowe	4,38	
9.	Lewkowo Stare	7,77	
10.	Michnówka	1,23	
11.	Mikłaszewo	1,16	
12.	Narewka	24,46	1
13.	Nowa Łuka	1,07	
14.	Nowe Masiewo	0,41	
15.	Ochrymy	4,41	
16.	Olchówka	3,60	
17.	Planta	5,58	
18.	Podlewkowie	0,25	
19.	Siemianówka	3,46	
20.	Skupowo	3,75	
21.	Stare Masiewo	0,28	
22.	Tarnopol	1,42	
23.	Zabłotczyzna	6,38	
	SUMA:	16,30	

Źródło: opracowanie własne

4.3.2. Rozmieszczenie wyrobów azbestowych

Azbest jest materiałem, który może stwarzać poważne zagrożenia dla zdrowia, zwłaszcza gdy jest używany nieprawidłowo lub nie jest odpowiednio zabezpieczony. Degradacja azbestu oraz niewłaściwa eksploatacja mogą skutkować uwolnieniem włókien azbestowych do atmosfery, co zwiększa ryzyko rozwoju chorób takich jak azbestoza, choroby opłucnej oraz różnego rodzaju nowotwory.

Aby ocenić obecność materiałów zawierających azbest na terenie gminy, zastosowano wskaźnik rozmieszczenia tych materiałów. Wskaźnik ten bierze pod uwagę całkowitą masę azbestu w przeliczeniu na jednostkę powierzchni (kg/km^2). Dane wykorzystane do obliczenia tego wskaźnika pochodzą z roku 2024 i zostały pozyskane z bazy azbestowej: <https://esip.bazaazbestowa.gov.pl/>. Zjawiska negatywne stwierdzono dla obszarów, w których wskaźnik był wyższy od średniej dla całej gminy.

Tabela 17. Wyroby azbestowe

Lp.	Jednostki delimitacyjne	Wskaźnik rozmieszczenia wyrobów azbestowych (kg/km^2)	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra	15 410,69	1
2.	Eliaszuki	11 850,06	1
3.	Grodzisk	13 032,85	1
4.	Guszczewina	1 118,62	
5.	Janowo	44 882,58	1
6.	Krynica	40 649,40	1
7.	Leśna	5 221,78	
8.	Lewkowo Nowe	15 681,56	1
9.	Lewkowo Stare	14 719,50	1
10.	Michnówka	17 541,75	1
11.	Mikłaszewo	20 224,83	1
12.	Narewka	33 358,43	1
13.	Nowa Łuka	4 488,35	
14.	Nowe Masiewo	25 339,15	1
15.	Ochrymy	32 655,62	1
16.	Olchówka	28 902,14	1
17.	Planta	18 709,03	1
18.	Podlewkowie	1 769,06	
19.	Siemianówka	12 218,27	1
20.	Skupowo	29 510,98	1
21.	Stare Masiewo	23 310,99	1
22.	Tarnopol	8 182,87	1
23.	Zabłotczyzna	25 745,84	1
	Średnia:	7 219,05	

Źródło: pracowanie własne

4.3.3. Zagrożenie hałasem

Hałas antropogeniczny, czyli hałas wywołany przez działalność człowieka, można podzielić na dwie główne kategorie: hałas komunikacyjny i hałas przemysłowy. Hałas przemysłowy pochodzi przede wszystkim z zakładów produkcyjnych, fabryk oraz warsztatów rzemieślniczych, natomiast hałas komunikacyjny wynika z ruchu drogowego, kolejowego i lotniczego.

W analizowanej gminie nie stwierdzono obecności dużych zakładów przemysłowych, które mogłyby znacząco wpływać na poziom hałasu w regionie.

Największe natężenie hałasu komunikacyjnego obserwuje się wzdłuż głównych traktów komunikacyjnych. W przypadku gminy Narewka, głównymi źródłami hałasu komunikacyjnego są ruch na drodze wojewódzkiej oraz na torach kolejowych.

Wskaźnik zagrożenia hałasem został ustalony dla tych jednostek administracyjnych, przez które przebiegają droga wojewódzka lub linie kolejowe.

Tabela 18. Zagrożenie hałasem

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Czy przez jednostkę przebiega DW?	Czy przez jednostkę kolej?	Występowanie problemu - 1
1.	Babia Góra			0
2.	Eliaszuki		Tak	1
3.	Grodzisk	Tak		1
4.	Guszczewina	Tak	Tak	1
5.	Janowo	Tak		1
6.	Krynica			0
7.	Leśna		Tak	1
8.	Lewkowo Nowe	Tak		1
9.	Lewkowo Stare	Tak		1
10.	Michnówka			0
11.	Mikłaszewo		Tak	1
12.	Narewka	Tak		1
13.	Nowa Łuka	Tak		1
14.	Nowe Masiewo			0
15.	Ochrymy			0
16.	Olchówka			0
17.	Planta	Tak	Tak	1
18.	Podlewkowie		Tak	1
19.	Siemianówka	Tak	Tak	1
20.	Skupowo	Tak	Tak	1
21.	Stare Masiewo			0
22.	Tarnopol	Tak		1
23.	Zabłotczyzna		Tak	1

Źródło: opracowanie własne

4.3.4. Podsumowanie - sfera środowiskowa

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze środowiskowej charakteryzują się dwie jednostki delimitacyjne: Janowo oraz Narewka (3 zjawiska). Zdiagnozowano w tej strefie wysoki stopień zanieczyszczenia powietrza, wysoką ilość wyrobów azbestowych i relatywnie wysoki poziom natężenia hałasu.

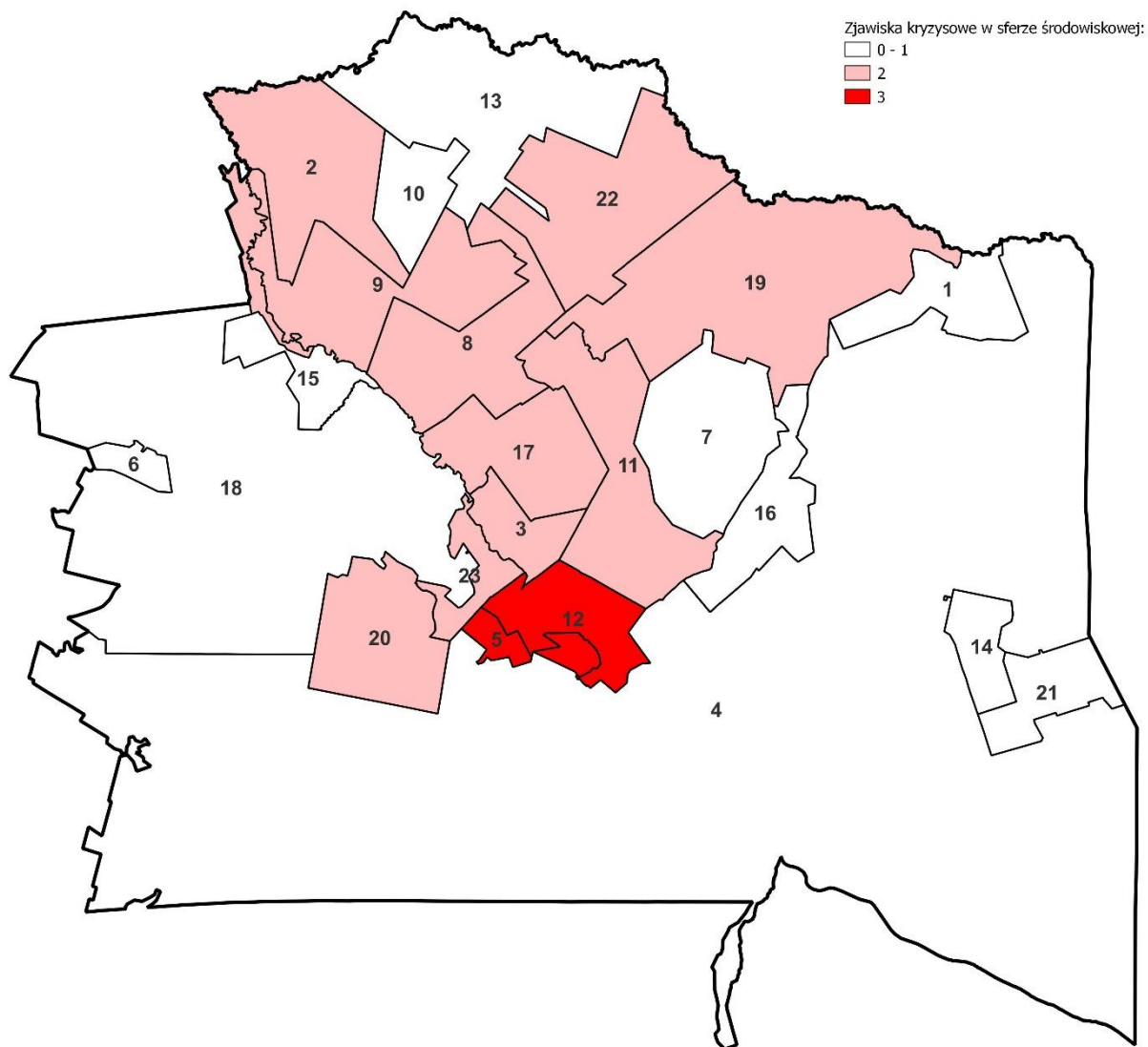
Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery środowiskowej, wartość 1 została przypisana tam, gdzie występuje problem. Następnie dokonano agregacji występowania zjawisk kryzysowych w ostatniej kolumnie.

Tabela 19. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze środowiskowej

Lp.	Jednostka referencyjna	Zanieczyszczenie powietrza	Wyroby azbestowe	Zagrożenie hałasem	Koncentracja problemów
1.	Babia Góra		1		1
2.	Eliaszuki		1	1	2
3.	Grodzisk		1	1	2
4.	Guszczewina			1	1
5.	Janowo	1	1	1	3
6.	Krynica		1		1
7.	Leśna			1	1
8.	Lewkowo Nowe		1	1	2
9.	Lewkowo Stare		1	1	2
10.	Michnówka		1		1
11.	Mikłaszewo		1	1	2
12.	Narewka	1	1	1	3
13.	Nowa Łuka			1	1
14.	Nowe Masiewo		1		1
15.	Ochrymy		1		1
16.	Olchówka		1		1
17.	Planta		1	1	2
18.	Podlewkowie			1	1
19.	Siemianówka		1	1	2
20.	Skupowo		1	1	2
21.	Stare Masiewo		1		1
22.	Tarnopol		1	1	2
23.	Zabłotczyzna		1	1	2

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 5. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

4.4. Sfera przestrzenno-funkcjonalna

4.4.1. Jakość terenów publicznych

Głównym celem analizy niekorzystnych zjawisk w kontekście przestrzeni publicznej w gminie było zbadanie stanu oraz wykorzystania tych przestrzeni. Podstawowym wskaźnikiem używanym w tej analizie była liczba miejsc publicznych o stanie technicznym ocenianym jako zły lub średni, co wskazywało na potrzebę ich renowacji lub modernizacji.

Przestrzeń publiczna pełni kluczową rolę w życiu społecznym, gdyż służy zaspokajaniu potrzeb mieszkańców oraz wspiera budowanie poczucia wspólnoty. Szczególną uwagę poświęcono miejscom przeznaczonym do rekreacji i sportu, obszarom aktywności gospodarczej, a także przestrzeniom sprzyjającym integracji społecznej, takim jak parki, place zabaw, targowiska, oraz otoczenie świetlic i szkół. Dzięki takim analizom możliwe jest planowanie przestrzeni publicznych w sposób, który lepiej odpowiada na potrzeby i oczekiwania społeczności lokalnej.

Klasyfikacja przestrzeni publicznej w gminie została przeprowadzona na podstawie trzech głównych kategorii stanu i funkcjonalności:

- Obszary o złym stanie - miejsca charakteryzujące się zaniedbaniami, często są zarośnięte, co utrudnia dostęp dla mieszkańców. Na tych terenach często znajduje się stary sprzęt i przestarzała infrastruktura, które mogą stanowić zagrożenie dla bezpieczeństwa użytkowników. Są to miejsca wymagające natychmiastowych działań rewitalizacyjnych oraz podjęcia inwestycji, aby przywrócić im użyteczność i wartość dla społeczności. Działania te mogą obejmować modernizację infrastruktury oraz wprowadzenie nowych rozwiązań, które zwiększą komfort i bezpieczeństwo mieszkańców.
- Obszary o średnim stanie - miejsca te są częściowo dostępne dla społeczności, ale ich stan techniczny stopniowo się pogarsza lub są ograniczone pod względem dostępności. Choć nadal pełnią niektóre ze swoich funkcji, wymagają zainwestowania w remonty i modernizacje, aby w pełni służyć mieszkańcom i nie tracić swojego potencjału społecznego.
- Obszary w dobrym stanie - są to przestrzenie publiczne, które są w pełni funkcjonalne i dobrze utrzymane, zapewniające efektywne wykorzystanie i przynoszące wymierne korzyści dla lokalnej społeczności. Takie obszary sprzyjają integracji społecznej, rekreacji i różnorodnym aktywnościom lokalnym.

Zjawiska negatywne stwierdzono w obszarach, gdzie zdefiniowano przestrzenie publiczne w złym i średnim stanie.

Tabela 20. Jakość przestrzeni publicznej

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Przestrzeń publiczna (stan zły, średni)	Występowanie problemu - 1
1	Babia Góra		
2	Eliaszuki	1	1
3	Grodzisk		
4	Guszczewina		
5	Janowo		
6	Krynica		
7	Leśna		
8	Lewkowo Nowe		
9	Lewkowo Stare	2	1
10	Michnówka		
11	Mikłaszewo		
12	Narewka	4	1
13	Nowa Łuka		
14	Nowe Masiewo		
15	Ochrymy		
16	Olchówka		
17	Planta		
18	Podlewkowie		
19	Siemianówka	1	1
20	Skupowo		
21	Stare Masiewo		
22	Tarnopol	2	1
23	Zabłotczyzna		
	SUMA:	10	

Źródło: opracowanie własne

4.4.2. Dostępność infrastruktury do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Podczas oceny, szczególną uwagę poświęcono także dostępności miejsc publicznych dla osób o szczególnych potrzebach. Przeprowadzono szczegółową analizę, aby ustalić, czy te przestrzenie są w pełni dostępne, częściowo niedostępne, czy całkowicie niedostępne dla osób z ograniczeniami czy innymi potrzebami specjalnymi. Obszary, które zostały uznane za częściowo lub całkowicie niedostępne, zostały sklasyfikowane w odpowiednich jednostkach terytorialnych jako obszary kryzysowe.

Klasyfikacja umożliwia precyzyjne identyfikowanie miejsc wymagających interwencji i modernizacji, aby zapewnić równy dostęp do przestrzeni publicznych dla wszystkich mieszkańców, co jest kluczowe dla integracji społecznej i zapewnienia równości.

Tabela 21. Dostępność przestrzeni do osób ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Dostępność przestrzeni dla osób z szczególnymi potrzebami (częściowo dostępny, niedostępny)	Występowanie problemu - 1
1	Babia Góra		
2	Eliaszuki	1	1
3	Grodzisk		
4	Guszczewina		
5	Janowo		
6	Krynica		
7	Leśna		
8	Lewkowo Nowe		
9	Lewkowo Stare	1	1
10	Michnówka		
11	Mikłaszewo		
12	Narewka	3	1
13	Nowa Łuka		
14	Nowe Masiewo		
15	Ochrymy		
16	Olchówka		
17	Planta		
18	Podlewkowie		
19	Siemianówka	1	1
20	Skupowo		
21	Stare Masiewo		
22	Tarnopol	2	1
23	Zabłotczyzna		
	SUMA:	8	

Źródło: opracowanie własne

4.4.3. Podsumowanie - sfera przestrzenno-funkcjonalna

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze przestrzenno-funkcjonalnej charakteryzują się jednostki delimitacyjne: Eliaszuki, Lewkowo Stare, Narewka, Siemianówka oraz Tarnopol (2 zjawiska). Zdiagnozowano na tych obszarach: niską jakość przestrzeni publicznych oraz niedostosowane przestrzenie publiczne dla osób z szczególnymi potrzebami.

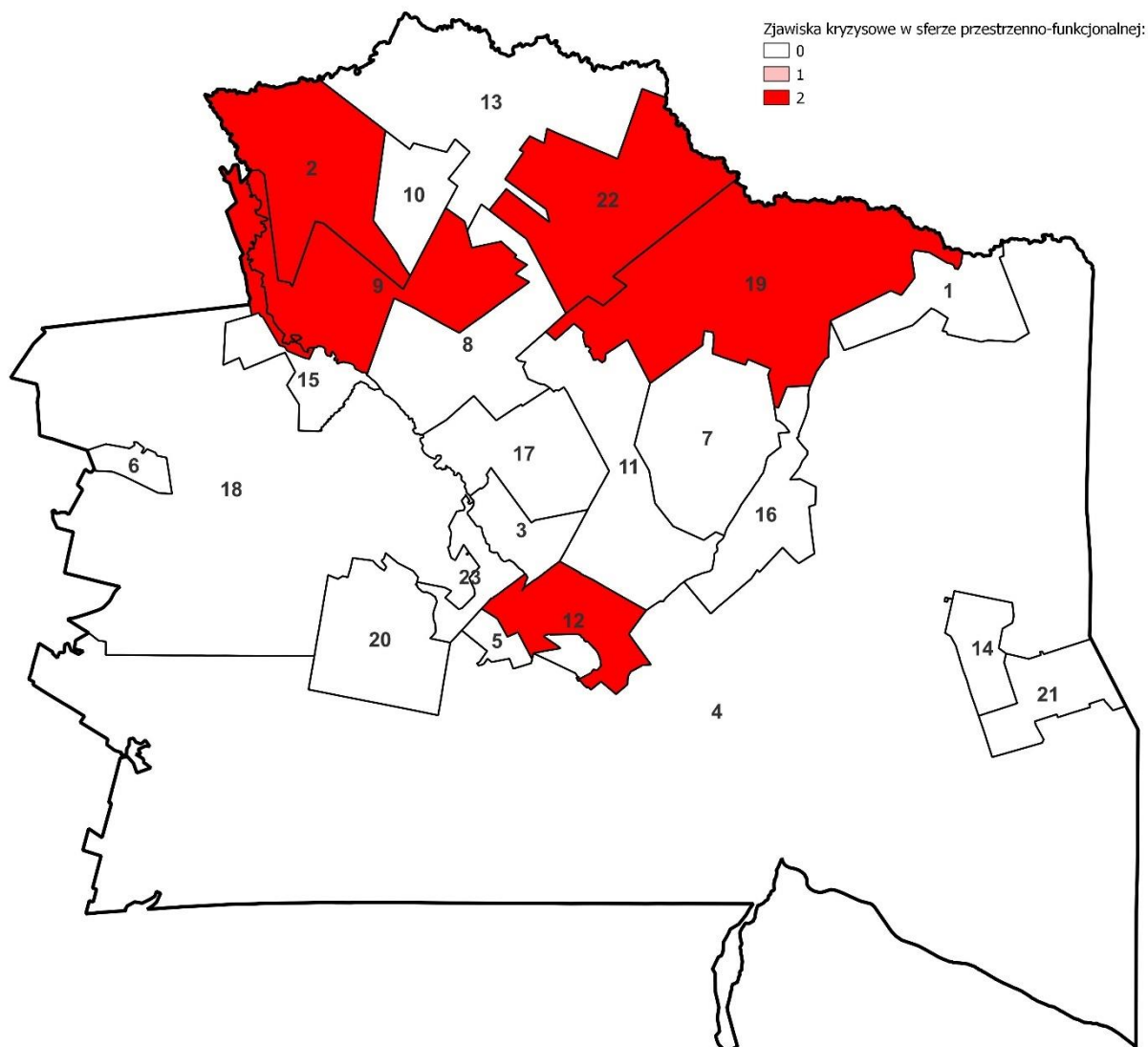
Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery przestrzenno-funkcjonalnej, z zaznaczeniem kolorami występowania zjawisk kryzysowych.

Tabela 22. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Lp.	Jednostka referencyjna	Przestrzenie publiczne (stan zły, średni)	Dostępność przestrzeni dla osób z szczególnymi potrzebami (częściowo dostępny, niedostępny)	Koncentracja problemów
1	Babia Góra			0
2	Eliaszuki	1	1	2
3	Grodzisk			0
4	Guszczewina			0
5	Janowo			0
6	Krynica			0
7	Leśna			0
8	Lewkowo Nowe			0
9	Lewkowo Stare	1	1	2
10	Michnówka			0
11	Mikłaszewo			0
12	Narewka	1	1	2
13	Nowa Łuka			0
14	Nowe Masiewo			0
15	Ochrymy			0
16	Olchówka			0
17	Planta			0
18	Podlewkowie			0
19	Siemianówka	1	1	2
20	Skupowo			0
21	Stare Masiewo			0
22	Tarnopol	1	1	2
23	Zabłotczyzna			0

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 6. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

4.5. Sfera techniczna

Kluczowym elementem badania niekorzystnych zjawisk w obszarze technicznym było przeprowadzenie oceny stanu technicznego obiektów publicznych oraz infrastruktury komunalnej. Analiza ta obejmowała nie tylko stan fizyczny budynków i instalacji, ale również ich dostępność dla osób ze szczególnymi potrzebami, co jest niezbędne do zapewnienia równości i integracji społecznej.

4.5.1. Stan techniczny obiektów

W ramach przeprowadzonej analizy dokonano oceny stanu technicznego obiektów publicznych, które obejmują różnorodne instytucje i placówki służące społeczności lokalnej, takie jak ośrodki kultury, biblioteki, obiekty sportowo-rekreacyjne, oczyszczalnie ścieków, placówki edukacyjne oraz ośrodki zdrowia.

Klasyfikacja stanu technicznego obiektów przedstawia się następująco:

- Zły stan techniczny: Obiekty w tym stanie wykazują poważne usterki lub braki, które mogą zagrozić bezpieczeństwu i zdrowiu użytkowników oraz osób przebywających w pobliżu. Przykłady to nieszczelny dach, awarie instalacji elektrycznej lub brak odpowiednich barier ochronnych.
- Średni stan techniczny: Obiekty w tej kategorii posiadają pewne usterki, które jednak nie stanowią bezpośredniego zagrożenia dla bezpieczeństwa ani zdrowia użytkowników. Należą tu drobne problemy instalacji elektrycznych, wodno-kanalizacyjnych, niedociągnięcia w ociepleniu budynków czy braki w wyposażeniu.
- Dobry stan techniczny: Obiekty w dobrym stanie technicznym są w pełni funkcjonalne, odpowiednio ocieplone i wyposażone, co zapewnia komfortowe i bezpieczne warunki użytkowania.

Każdy z obiektów został poddany ocenie z uwzględnieniem aspektów bezpieczeństwa, funkcjonalności oraz dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Tabela 23. Stanu technicznego obiektów

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Stan techniczny obiektów publicznych (stan: zły, średni)	Występowanie problemu - 1
1	Babia Góra	1	1
2	Eliaszuki		
3	Grodzisk		
4	Guszczewina		
5	Janowo		
6	Krynica		
7	Leśna		
8	Lewkowo Nowe		
9	Lewkowo Stare	2	1
10	Michnówka		
11	Mikłaszewo		
12	Narewka	5	1
13	Nowa Łuka		
14	Nowe Masiewo		
15	Ochrymy		
16	Olchówka	2	1
17	Planta	1	1
18	Podlewkowie		
19	Siemianówka	2	1
20	Skupowo		
21	Stare Masiewo		
22	Tarnopol		
23	Zabłotczyzna		
	SUMA:	13	

Źródło: opracowanie własne

4.5.2. Dostępność obiektów technicznych osobom ze szczególnymi potrzebami

Problemy techniczne zostały dodatkowo ocenione pod kątem dostępności tych obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami. Obiekty, które zostały sklasyfikowane jako częściowo dostępne lub niedostępne, zostały uznane za negatywne zjawisko. Stan kryzysowy został określony dla jednostek referencyjnych, na których mieszczą się tego typu obiekty.

Tabela 24. Niedostosowania obiektów technicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Niedostosowania obiektów technicznych (częściowo dostępny, niedostępny)	Występowanie problemu - 1
1	Babia Góra	1	1
2	Eliaszuki		
3	Grodzisk		
4	Guszczewina		
5	Janowo		
6	Krynica		
7	Leśna		
8	Lewkowo Nowe		

9	Lewkowo Stare		
10	Michnówka		
11	Mikłaszewo		
12	Narewka	2	1
13	Nowa Łuka		
14	Nowe Masiewo		
15	Ochrymy		
16	Olchówka	1	1
17	Planta	1	1
18	Podlewkowie		
19	Siemianówka	1	1
20	Skupowo		
21	Stare Masiewo		
22	Tarnopol		
23	Zabłotczyzna		
	SUMA:	6	

Źródło: opracowanie własne

4.5.3. Podsumowanie - sfera techniczna

Największą koncentracją negatywnych zjawisk w sferze technicznej charakteryzują się jednostki delimitacyjne: Babia Góra, Narewka, Olchówka, Planta oraz Siemianówka. Zdiagnozowano na tych obszarach problemy ze stanem technicznym obiektów publicznych. Dodatkowo stwierdzono problemy z dostępnością obiektów dla osób ze szczególnymi potrzebami.

Poniższa tabela prezentuje wyniki analizy wskaźnikowej sfery technicznej, z zaznaczeniem kolorami występowania zjawisk kryzysowych.

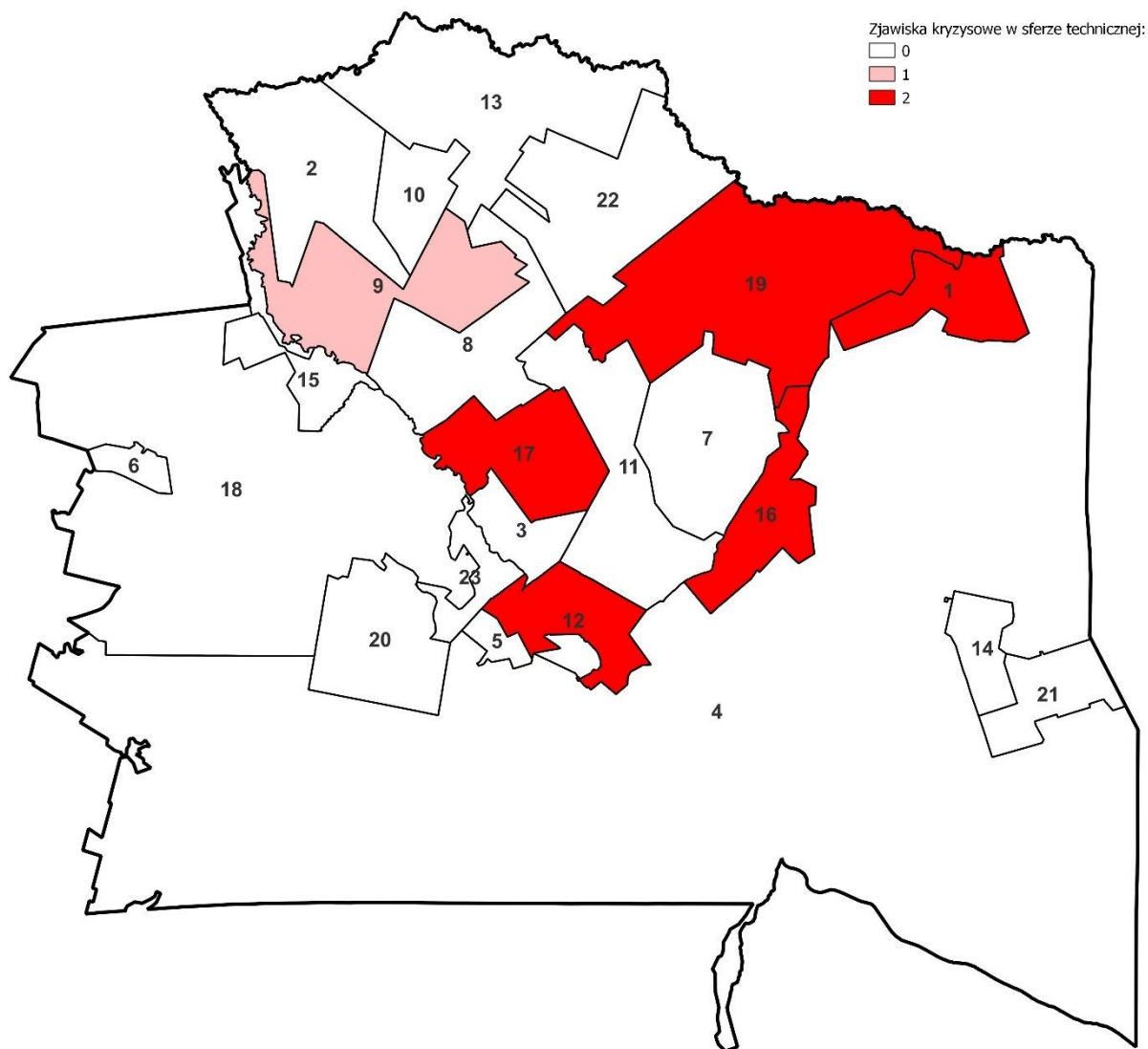
Tabela 25. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej

Lp.	Jednostka referencyjna	Stan techniczny obiektów publicznych (stan: zły, średni)	Niedostosowania obiektów technicznych (częściowo dostępny, niedostępny)	Koncentracja problemów
1	Babia Góra	1	1	2
2	Eliaszuki			0
3	Grodzisk			0
4	Guszczewina			0
5	Janowo			0
6	Krynica			0
7	Leśna			0
8	Lewkowo Nowe			0
9	Lewkowo Stare	1		1
10	Michnówka			0
11	Mikłaszewo			0
12	Narewka	1	1	2
13	Nowa Łuka			0
14	Nowe Masiewo			0
15	Ochrymy			0
16	Olchówka	1	1	2
17	Planta	1	1	2
18	Podlewkowie			0
19	Siemianówka	1	1	2
20	Skupowo			0
21	Stare Masiewo			0
22	Tarnopol			0
23	Zabłotczyzna			0

Źródło: opracowanie własne.

Rysunek 7. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze technicznej

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

5. Podsumowanie wyników przeprowadzonej diagnozy

Podsumowaniem przeprowadzonej analizy jest poniższa tabela, która prezentuje skumulowane zjawiska kryzysowe we wszystkich analizowanych sferach. Na podstawie analizy, zidentyfikowano obszar zdegradowany, który charakteryzuje się największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk kryzysowych.

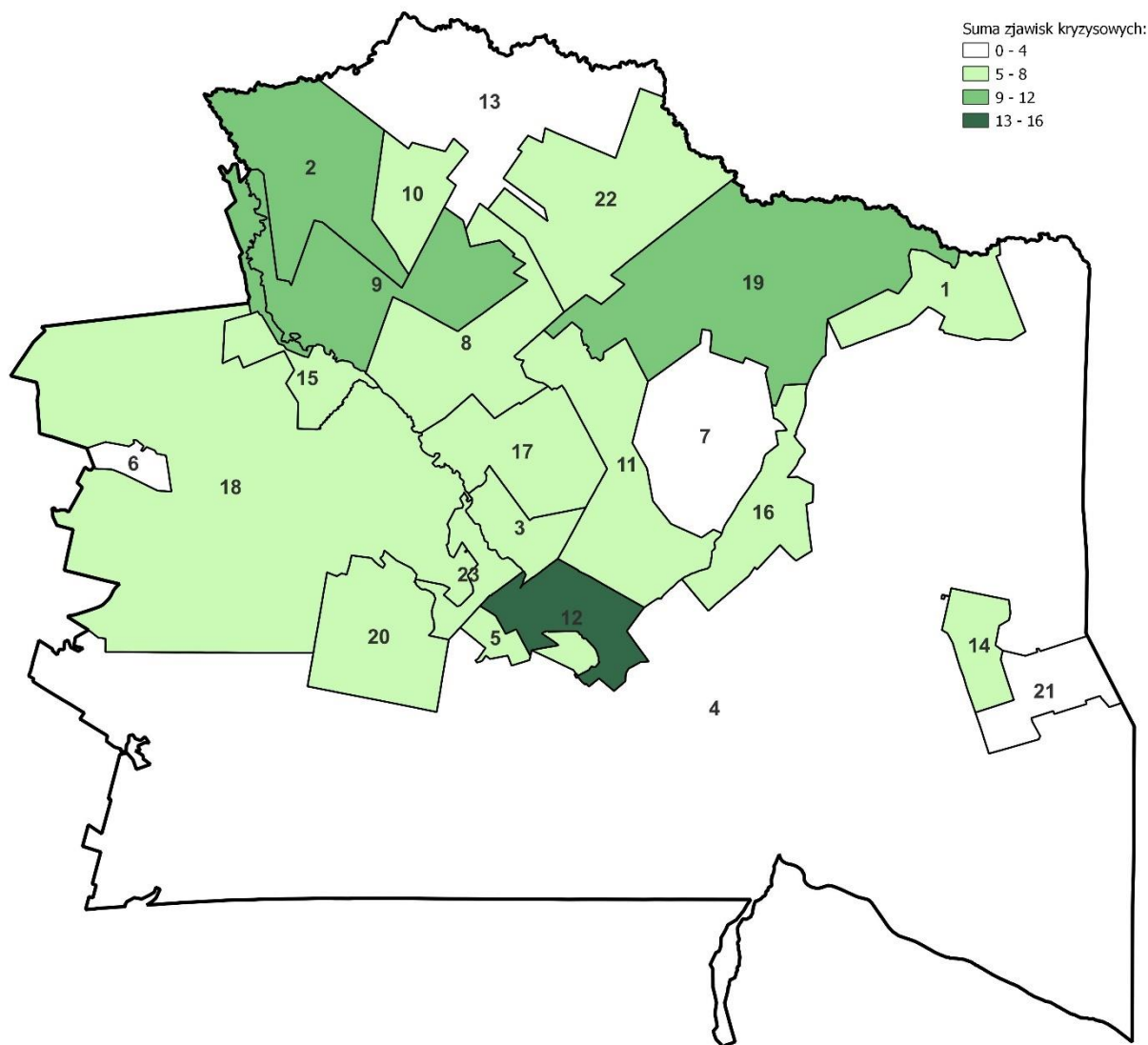
Analiza przeprowadzona na obszarze objętym badaniem ujawniła szereg zjawisk kryzysowych i problemów, które negatywnie wpływają na jego stan. Liczba zidentyfikowanych zjawisk kryzysowych wskazuje na występowanie problemów w danej jednostce delimitacyjnej.

Tabela 26. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach

Lp.	Jednostka delimitacyjna	Zjawiska kryzysowe w sferze:					Liczba zjawisk kryzysowych
		Spolecznej	Gospodarczej	Środowiskowej	Przestrzennie-funkcjonalnej	Technicznej	
1.	Babia Góra	5	0	1	0	2	8
2.	Eliaszuki	4	1	2	2	0	9
3.	Grodzisk	2	1	2	0	0	5
4.	Guszczewina	1	1	1	0	0	3
5.	Janowo	4	1	3	0	0	8
6.	Krynica	3	0	1	0	0	4
7.	Leśna	1	1	1	0	0	3
8.	Lewkowo Nowe	2	1	2	0	0	5
9.	Lewkowo Stare	3	1	2	2	1	9
10.	Michnówka	4	0	1	0	0	5
11.	Mikłaszewo	6	0	2	0	0	8
12.	Narewka	7	2	3	2	2	16
13.	Nowa Łuka	3	0	1	0	0	4
14.	Nowe Masiewo	5	1	1	0	0	7
15.	Ochrymy	6	1	1	0	0	8
16.	Olchówka	3	0	1	0	2	6
17.	Planta	2	1	2	0	2	7
18.	Podlewkowie	4	0	1	0	0	5
19.	Siemianówka	4	1	2	2	2	11
20.	Skupowo	4	0	2	0	0	6
21.	Stare Masiewo	0	1	1	0	0	2
22.	Tarnopol	2	0	2	2	0	6
23.	Zabłotczyzna	5	1	2	0	0	8

Źródło: opracowanie własne

Rysunek 8. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

6. Obszar zdegradowany i obszar rewitalizacji

6.1. Obszar zdegradowany

Zgodnie z ustawą o rewitalizacji obszar zdegradowany charakteryzuje się koncentracją negatywnych zjawisk społecznych oraz stanem kryzysowym w co najmniej jednej ze sfer dotyczących zjawisk: gospodarczych, środowiskowych, przestrzenno-funkcjonalnych lub technicznych.

Zgodnie z przeprowadzoną analizą wskaźnikową wyznaczono obszar zdegradowany, na który składają się jednostki delimitacyjne charakteryzujące się największą liczbą zidentyfikowanych negatywnych zjawisk. Zgodnie z przyjętą metodologią obszarem zdegradowanym jest jednostka delimitacyjna Narewka. Liczba zjawisk kryzysowych na tym obszarze była największa.

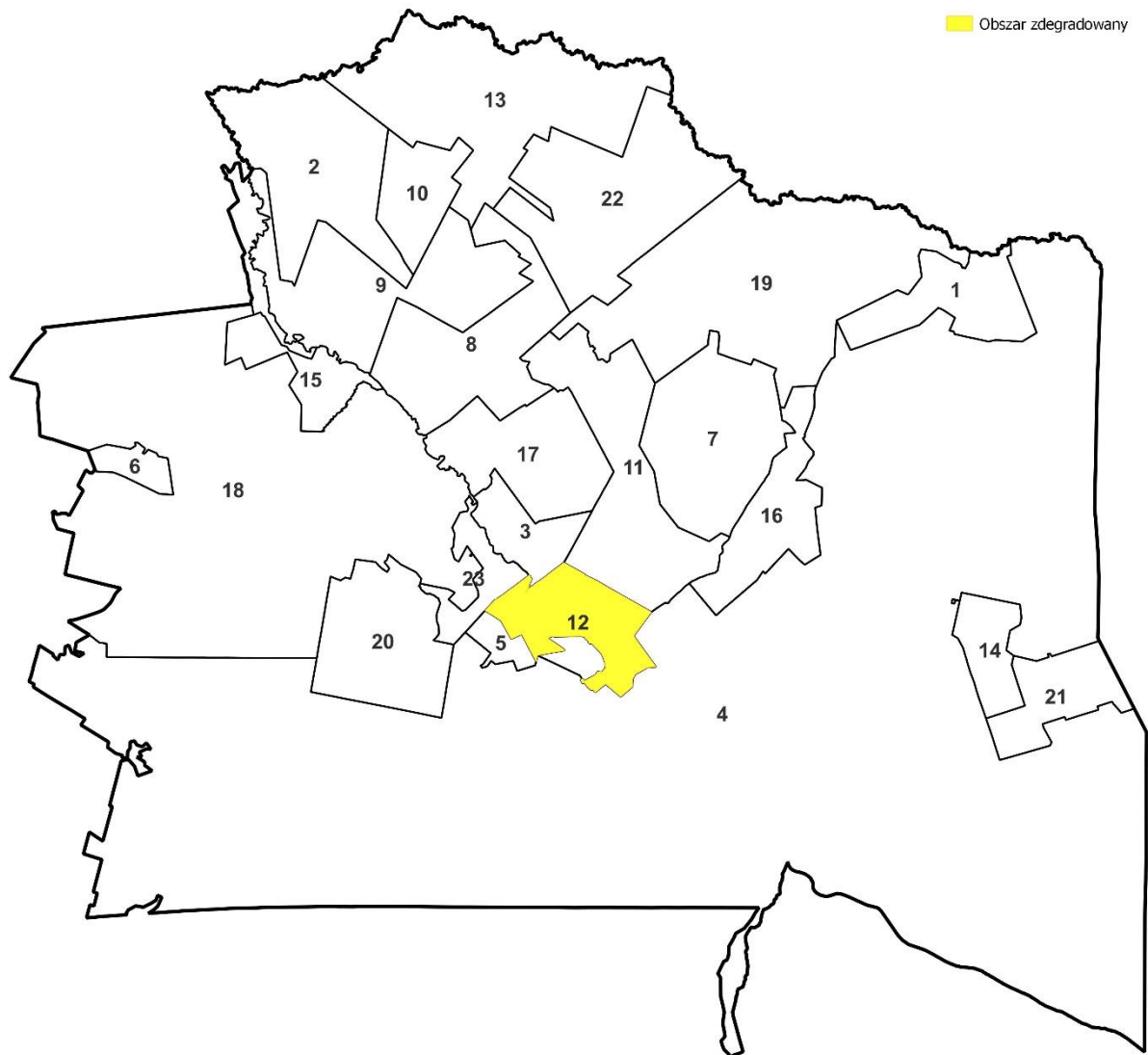
Tabela 27. Obszar zdegradowany

Lp.	Nazwa	Liczba ludności	Liczba ludności %	Powierzchnia (km ²)	Powierzchnia (%)
12.	Narewka	800	24,24	4,54	1,34
	Suma:	800	24,24	4,54	1,34

Źródło: opracowanie własne

Obszar zdegradowany był zamieszkały w 2023 r. przez 800 osób, co stanowi 24,24% mieszkańców gminy. Wskazany obszar obejmował powierzchnię 4,54 km², co stanowi około 1,34% powierzchni całej gminy.

Rysunek 9. Obszar zdegradowany

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

6.2. Obszar rewitalizacji

Zgodnie z Ustawą o rewitalizacji obszar obejmujący całość lub część obszaru zdegradowanego, cechujący się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, na którym z uwagi na istotne znaczenie dla rozwoju lokalnego gmina zamierza prowadzić rewitalizację, wyznacza się jako obszar rewitalizacji.

Obszar rewitalizacji nie może obejmować terenów większych niż 20% powierzchni miasta. Liczba mieszkańców zamieszkujących obszar rewitalizacji nie może przekraczać 30% liczby mieszkańców miasta.

W związku z powyższym obszarem rewitalizacji zostały objęte tereny jednostki delimitacyjnej Narewka o dużej koncentracji zabudowy. Obszar rewitalizacji stanowi zamieszkałą część wyznaczonego obszaru zdegradowanego, wyróżniającego się szczególną koncentracją negatywnych zjawisk, który ma kluczowe znaczenie dla rozwoju gminy.

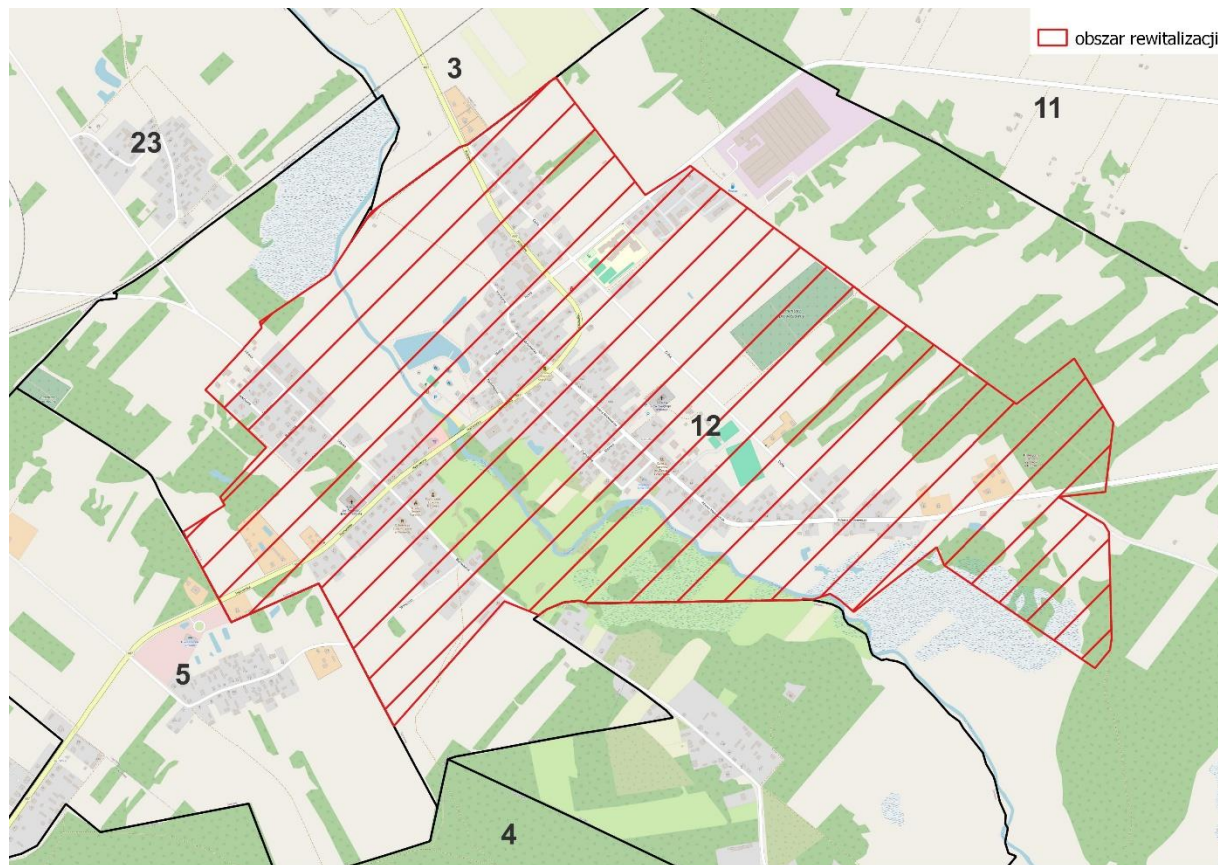
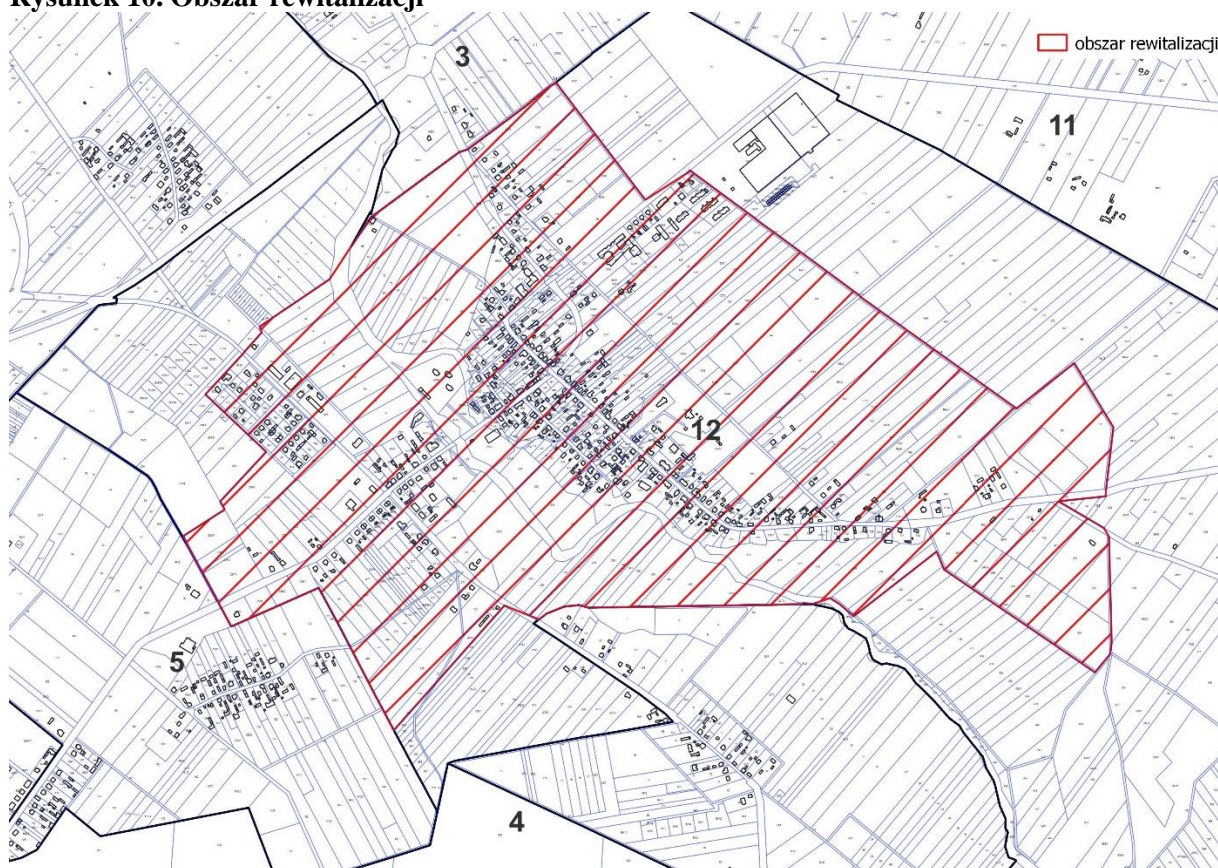
Tabela 28. Obszar rewitalizacji

Lp.	Nazwa	Liczba ludności	Liczba ludności %	Powierzchnia (km ²)	Powierzchnia (%)
12.	Narewka	778	23,58	2,03	0,60
	Suma:	778	23,58	2,03	0,60

Źródło: opracowanie własne

Obszar rewitalizacji był zamieszkały w 2023 r. przez 778 osób, co stanowi 23,58% mieszkańców gminy. Wskazany obszar obejmował powierzchnie 2,03 km², co stanowi około 0,60% powierzchni całej gminy.

Rysunek 10. Obszar rewitalizacji

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych OpenStreetMap.org

Spis rysunków i tabel

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Narewka	4
Rysunek 2. Gmina Narewka z podziałem na jednostki delimitacyjne	8
Rysunek 3. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze społecznej	22
Rysunek 4. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze gospodarczej	26
Rysunek 5. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze środowiskowej	31
Rysunek 6. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	36
Rysunek 7. Koncentracja zjawisk kryzysowych w sferze technicznej	41
Rysunek 8. Podsumowanie analizy zjawisk kryzysowych	43
Rysunek 9. Obszar zdegradowany	45
Rysunek 10. Obszar rewitalizacji	47

Spis tabel

Tabela 1. Jednostki delimitacyjne dla gminy Narewka	7
Tabela 2. Bezrobocie	9
Tabela 3. Ubóstwo	10
Tabela 4. Problemy zdrowotne	11
Tabela 5. Osoby ze szczególnymi potrzebami	12
Tabela 6. Poziom uczestnictwa w życiu publicznym	13
Tabela 7. Problemy rodziny	14
Tabela 8. Bezpieczeństwo	15
Tabela 9. Samotność i izolacja społeczna	16
Tabela 10. Problemy mieszkaniowe	17
Tabela 11. Starzejące się społeczeństwo	18
Tabela 12. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze społecznej	21
Tabela 13. Stopień przedsiębiorczości	23
Tabela 14. Kondycja przedsiębiorczości	24
Tabela 15. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze gospodarczej	25
Tabela 16. Zanieczyszczenia powietrza	27
Tabela 17. Wyroby azbestowe	28
Tabela 18. Zagrożenie hałasem	29
Tabela 19. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze środowiskowej	30
Tabela 20. Jakość przestrzeni publicznej	33
Tabela 21. Dostępność przestrzeni do osób ze szczególnymi potrzebami	34
Tabela 22. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze przestrzenno-funkcjonalnej	35
Tabela 23. Stanu technicznego obiektów	38
Tabela 24. Niedostosowania obiektów technicznych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami	38
Tabela 25. Wyniki analizy wskaźnikowej jednostek delimitacyjnych w sferze technicznej ...	40
Tabela 26. Wyniki analizy wskaźnikowej we wszystkich analizowanych sferach	42

Tabela 27. Obszar zdegradowany	44
Tabela 28. Obszar rewitalizacji	46